

Quyết định tái thẩm

Số: 18/2021/KDTM-TT

Ngày 28/9/2021

Về “*Tranh chấp hợp đồng tín dụng*”.

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA V
ỦY BAN THẨM PHÁN
TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI ĐÀ NẴNG**

- Với thành phần Hội đồng xét xử tái thẩm gồm:

Chủ tọa phiên tòa: Ông Trần Minh Tuấn - Thẩm phán

Các Thẩm phán: Ông Nguyễn Anh Tiến và ông Đặng Kim Nhân

- Thư ký phiên tòa: Bà Nguyễn Thị Thoa – Thư ký Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng tham gia phiên tòa:
Ông Lê Phước Thạnh - Kiểm sát viên cao cấp.

Ngày 28 tháng 9 năm 2021, tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng mở phiên tòa tái thẩm xét xử vụ án kinh doanh, thương mại “*Tranh chấp hợp đồng tín dụng*” giữa:

- Nguyên đơn: Ngân hàng TMCP X (E Bank). Địa chỉ: Tầng V, phường B, quận X, thành phố Hồ Chí Minh.

Người đại diện theo pháp luật: Ông Phạm Hữu P – Chức vụ: Tổng giám đốc Ngân hàng E Bank.

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Nguyễn Hữu C – Chức vụ: Phó giám đốc phụ trách Ngân hàng E Bank - Chi nhánh Đà Nẵng. Ông C ủy quyền lại cho ông Lữ Đình N – Chức vụ: Phó phòng khách hàng Doanh nghiệp.

- Bị đơn: Công ty TNHH Thương mại M; địa chỉ: Lô C Khu công nghiệp thủy sản T, quận S, thành phố Đà Nẵng.

Người đại diện theo pháp luật: Ông Phan Thanh Ng – Chức vụ: Giám đốc.

Người đại diện theo ủy quyền: Bà Lê Thị Th – Chức vụ: Phó giám đốc. (Giấy ủy quyền số 02/UQ/2015 ngày 26/5/2015).

NỘI DUNG VỤ ÁN:

1. Người đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn trình bày:

Ngân hàng TMCP X – Chi nhánh Đà Nẵng (sau đây gọi là Ngân hàng E Bank) đã ký các hợp đồng tín dụng cho Công ty TNHH Thương mại M (sau đây gọi là Công ty M) vay vốn để xây dựng nhà máy chế biến thủy sản M và bổ sung vốn lưu động kinh doanh, chế biến thủy sản với tổng số tiền dư nợ tính tới ngày 29/7/2015 là 27.564.975.496 đồng (Trong đó nợ gốc là 19.999.652.000 đồng, nợ lãi là 7.565.323.496 đồng). Để đảm bảo cho số tiền vay nói trên Công ty M đã thế chấp các tài sản sau để đảm bảo nghĩa vụ trả nợ cho Ngân hàng là:

- Quyền sử dụng đất và tài sản gắn liền với đất tại thửa đất số 4, tờ bản đồ số 115 tọa lạc tại địa chỉ Lô C dịch vụ thủy sản Đà Nẵng, quận S, thành phố Đà Nẵng, có Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số BA 645723 do UBND thành phố Đà Nẵng cấp ngày 02/11/2010. Việc thế chấp thực hiện theo Hợp đồng thế chấp số 332/2010 ngày 12/11/2010, được Phòng công chứng số 1 thành phố Đà Nẵng công chứng ngày 13/11/2010; Đăng ký thế chấp tại Văn phòng Đăng ký quyền sử dụng đất thành phố Đà Nẵng ngày 15/11/2010 thuộc chủ quyền của Công ty M.

- Máy móc thiết bị sản xuất theo hợp đồng thế chấp số 333/2010 ngày 12/11/2010; Đăng ký giao dịch bảo đảm tại Trung tâm đăng ký giao dịch, tài sản tại Đà Nẵng có hiệu lực đăng ký 10 giờ 45' ngày 15/11/2010 thuộc chủ quyền của Công ty M.

Quá trình sử dụng tiền vay, Công ty M đã nhiều lần vi phạm về việc trả nợ lãi vay hàng tháng cho Ngân hàng, cung cấp các chứng từ vay vốn, không thực hiện đúng các cam kết trong hợp đồng tín dụng. Từ ngày 24/7/2013 đến nay Công ty M không thanh toán tiền lãi, nợ phân kỳ và nợ vay ngắn hạn đến hạn không thanh toán cho Ngân hàng. Ngân hàng đã nhiều lần liên lạc, thông báo lần làm việc trực tiếp với Công ty M nhưng Công ty vẫn không trả được nợ đúng hạn như cam kết trả nợ.

Nay Ngân hàng yêu cầu Công ty M thực hiện nghĩa vụ trả nợ toàn bộ số tiền nợ gốc, nợ lãi nêu trên cho Ngân hàng và tuyên phát mãi tài sản thế chấp, xử lý tài sản thế chấp theo các hợp đồng thế chấp nêu trên để thu hồi nợ cho Ngân hàng E Bank.

2. Người đại diện theo ủy quyền của bị đơn bà Lê Thị Th trình bày:

Bà Th thống nhất với lời trình bày của đại diện nguyên đơn. Hiện nay Công ty M còn nợ Ngân hàng E Bank với tổng số tiền dư nợ tạm tính tới ngày 29/7/2015 là 27.564.975.496 đồng (Trong đó nợ gốc là 19.999.652.000 đồng, nợ lãi là 7.565.323.496 đồng). Nhưng hiện nay Công ty M đang gặp khó khăn trong kinh doanh, vì vậy Công ty M đồng ý trả số tiền nợ trên trong thời hạn 02 tháng.

Tại Quyết định công nhận sự thỏa thuận của các đương sự số 17/2015/QĐST-KDTM ngày 10/8/2015 của Tòa án nhân dân quận S, thành phố Đà Nẵng đã quyết định:

Công ty TNHH thương mại M đồng ý trả nợ Ngân hàng TMCP X (Ebank) số tiền nợ 27.564.975.496 đồng (Hai mươi bảy tỷ năm trăm sáu mươi tư triệu chín trăm bảy mươi lăm nghìn bốn trăm chín mươi sáu đồng), trong đó nợ gốc là 19.999.652.000 đồng; nợ lãi là 7.565.323.496 đồng; thời gian trả nợ cuối cùng vào ngày 28/10/2015.

Công ty TNHH thương mại M còn phải tiếp tục trả tiền lãi theo quy định tại các hợp đồng tín dụng mà hai bên đã ký kết cho đến khi trả xong nợ.

Trong trường hợp Công ty TNHH Thương mại M không trả được nợ thì đồng ý xử lý tài sản thế chấp là:

- Quyền sử dụng đất và tài sản gắn liền với đất tại thửa đất số 4; tờ bản đồ số 115 tọa lạc tại địa chỉ lô C dịch vụ thủy sản Đà Nẵng, quận S, thành phố Đà Nẵng, có Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số BA 645723 do UBND thành phố Đà Nẵng cấp ngày 02/11/2010. Việc thế chấp thực hiện theo Hợp đồng thế chấp số 332/2010 ngày 12/11/2010, được Phòng công chứng số 1 thành phố Đà Nẵng công chứng ngày 13/11/2010; Đăng ký thế chấp tại Văn phòng Đăng ký quyền sử dụng đất thành phố Đà Nẵng ngày 15/11/2010 thuộc chủ quyền của Công ty TNHH Thương mại M.

- Máy móc thiết bị sản xuất theo hợp đồng thế chấp số 333/2010 ngày 12/11/2010; Đăng ký giao dịch bảo đảm tại Trung tâm đăng ký giao dịch, tài sản tại Đà Nẵng có hiệu lực đăng ký 10 giờ 45' ngày 15/11/2010 thuộc chủ quyền của Công ty TNHH Thương mại M - Cụ thể: 01 Máy phát điện 213 KVA hiệu Mitsubishi của Nhật Bản, điện áp 380V 3 pha, tần số 50Hz, vòng tua 1500 vòng/phút; 01 Tủ điện bù áp suất; Hệ thống máy xử lý nước thải; Tủ đông tiếp xúc công suất 1 tấn/mẻ; Hàm đông gió và hệ thống điều hòa không khí trung tâm nhà xưởng công suất 10 tấn/mẻ; Hệ thống hàm đông gió công suất 4 tấn/mẻ.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về án phí, lãi suất, quyền và nghĩa vụ thi hành án.

- Ngày 01/4/2020, Ngân hàng TMCP P(sau đây gọi là Ngân hàng HBank) có đơn đề nghị xem xét kháng nghị theo thủ tục tái thẩm đối với Quyết định công nhận sự thỏa thuận của các đương sự nêu trên.

- Tại Quyết định kháng nghị tái thẩm số 02/2021/KN-KDTM ngày 09/8/2021, Chánh án tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng kháng nghị Quyết định công nhận sự thỏa thuận nêu trên; đề nghị Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng xét xử tái thẩm hủy một phần Quyết định công nhận sự thỏa thuận của các đương sự số 17/2015/QĐST-KDTM ngày 10/8/2015 của Tòa án nhân dân quận S, thành phố Đà Nẵng về phần xử lý Hợp đồng thế chấp số 333/2010 ngày 12/11/2010 liên quan đến hệ thống Hàm đông gió 4 tấn/mẻ. Giao hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân quận S, thành phố Đà Nẵng để giải quyết lại theo thủ tục sơ thẩm.

- Tại phiên tòa tái thẩm, đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng đề nghị Hội đồng xét xử tái thẩm chấp nhận kháng nghị của Chánh án tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Tại Quyết định công nhận sự thỏa thuận của các đương sự số 17/2015/QĐST-KDTM ngày 10/8/2015 của Tòa án nhân dân quận S, thành phố Đà Nẵng có nội dung: Trong trường hợp Công ty M không trả được nợ thì đồng ý xử lý tài sản thế chấp trong đó có Hệ thống hầm đông gió công suất 4 tấn/mẻ. Quá trình thi hành án, Chi cục Thi hành án dân sự quận S đã ban hành Quyết định cưỡng chế kê biên, xử lý tài sản số 23/QĐ-CCTHADS ngày 25/4/2016 và đã tổ chức bán đấu giá thành toàn bộ tài sản nêu trên vào ngày 22/11/2017; ngày 27/12/2017 đã tiến hành bàn giao tài sản *(đã bán đấu giá thành)* cho người trúng đấu giá, quá trình thực hiện thủ tục đăng ký xóa thế chấp thì được biết tài sản máy móc thiết bị sản xuất có hệ thống hầm đông gió công suất 4 tấn/mẻ được thế chấp cho hai Ngân hàng là Ngân hàng Ebank, Ngân hàng HBank và đều được đăng ký giao dịch bảo đảm tại Trung tâm đăng ký giao dịch, tài sản tại Đà Nẵng.

Ngày 27/02/2018, Chi cục Thi hành án dân sự quận S ban hành Thông báo số 100/TB-CCTHADS trong đó có nội dung: Số tiền bán đấu giá thành của Hệ thống hầm đông gió 4 tấn/mẻ, hiện nay Chi cục Thi hành án dân sự quận S đang quy trừ và hướng dẫn Ngân hàng HBank khởi kiện tranh chấp tại Tòa án hoặc đề nghị cơ quan có thẩm quyền giải quyết để đảm bảo quyền lợi. Ngày 11/3/2020 Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng đã thụ lý vụ án KDTM số 04/2020/TLST-KDTM về việc “*Tranh chấp hợp đồng tín dụng*” giữa Ngân hàng HBank và Công ty M; ngày 10/3/2021 Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng có Quyết định số 03/2021/QĐST-KDTM tạm đình chỉ giải quyết vụ án dân sự nêu trên.

Nhận thấy, Ngân hàng HBank đã ký hợp đồng tín dụng số P0245/HĐTD/HBank.10 ngày 29/6/2010 cho Công ty M vay số tiền 2.400.000.000đồng, mục đích: bổ sung vốn thanh toán tiền mua các thiết bị phục vụ hầm đông gió theo HĐKT số 11-10/HĐKT-PN-MN ngày 10/6/2010 giữa Công ty M và Công ty TNHH Kỹ thuật lạnh Ph. Để đảm bảo nghĩa vụ trả nợ cho Ngân hàng HBank, Công ty M đã thế chấp các tài sản để đảm bảo trong đó có hệ thống hầm đông gió 4 tấn/mẻ; theo Hợp đồng thế chấp máy móc thiết bị *(tài sản hình thành trong tương lai)* ngày 29/6/2010, được Trung tâm Đăng ký giao dịch, tài sản tại Đà Nẵng chứng nhận giao dịch bảo đảm đã được đăng ký và có hiệu lực đăng ký trong thời hạn 5 *(năm)* năm kể từ thời điểm đăng ký 16 giờ 39 phút, ngày 29/6/2010 và Hợp đồng thế chấp Hầm Đông Gió số: P.0004/HĐTC/HBank.11 ngày 01/3/2011 được công chứng ngày 01/3/2011, được Trung tâm Đăng ký giao dịch, tài sản tại Đà Nẵng chứng nhận giao dịch bảo đảm đã được đăng ký và có hiệu lực đăng ký kể từ thời điểm đăng ký 09 giờ 55 phút, ngày 09/3/2011.

Xét thấy, tại Điều 4 Hợp đồng thế chấp ngày 29/6/2010 giữa Công ty M với Ngân hàng HBank quy định quyền và nghĩa vụ của bên thế chấp: ... f “*Không được chuyển đổi, chuyển nhượng tặng, cho, cho mượn, cho thuê lại, cầm cố thế chấp, bảo đảm cho nghĩa vụ khác, trừ trường hợp bảo đảm thực hiện nhiều nghĩa vụ trả nợ tại HBank*”.

Như vậy, ngày 29/6/2010 Công ty M đã thế chấp tài sản là Hàm đông gió 4 tấn/mẻ cho Ngân hàng HBank, được Trung tâm Đăng ký giao dịch, tài sản tại Đà Nẵng chứng nhận giao dịch bảo đảm đã được đăng ký và có hiệu lực đăng ký trong thời hạn 5 (năm) năm kể từ thời điểm đăng ký 16 giờ 39 phút, ngày 29/6/2010; nhưng vào ngày 12/11/2010, Công ty M lại ký kết Hợp đồng thế chấp tài sản nêu trên cho Ngân hàng Ebank là vi phạm Điều 4 của Hợp đồng thế chấp nêu trên, giữa Công ty M với Ngân hàng HBank.

Khi giải quyết vụ án tranh chấp hợp đồng tín dụng giữa Ngân hàng E Bank với Công ty M; Tòa án nhân dân quận S, thành phố Đà Nẵng không yêu cầu Công ty M cung cấp tài liệu, chứng cứ chứng minh các tài sản thế chấp thuộc quyền sở hữu, sử dụng hợp pháp của Công ty và hiện không cầm cố, thế chấp cho cá nhân, tổ chức nào; Tòa án cấp sơ thẩm cũng không tiến hành xác minh tình trạng pháp lý các tài sản thế chấp giữa các bên nên không phát hiện tài sản thế chấp là hệ thống hàm đông gió 4 tấn/mẻ, Công ty M vừa thế chấp cho Ngân hàng Ebank vừa thế chấp cho Ngân hàng HBank từ đó không đưa Ngân hàng HBank vào tham gia tố tụng là vi phạm nghiêm trọng thủ tục tố tụng làm ảnh hưởng đến quyền và lợi ích hợp pháp của Ngân hàng HBank trong việc xử lý tài sản để thu hồi nợ.

Do đó, Quyết định kháng nghị tái thẩm số 02/2021/KN-KDTM ngày 09/8/2021 của Chánh án tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng là có cơ sở, đúng pháp luật nên được Hội đồng xét xử tái thẩm chấp nhận;

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 2 Điều 356 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Chấp nhận Quyết định kháng nghị tái thẩm số 02/2021/KN-KDTM ngày 09/8/2021 của Chánh án tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng.

1. Hủy một phần Quyết định công nhận sự thỏa thuận của các đương sự số 17/2015/QĐST-KDTM ngày 10/8/2015 của Tòa án nhân dân quận S, thành phố Đà Nẵng về phần xử lý Hợp đồng thế chấp số 333/2010 ngày 12/11/2010 liên quan đến hệ thống Hàm đông gió 4 tấn/mẻ; về vụ án “*Tranh chấp hợp đồng tín dụng*” giữa nguyên đơn là Ngân hàng TMCP X với bị đơn là Công ty TNHH Thương mại M.

2. Giao hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân quận S, thành phố Đà Nẵng giải quyết sơ thẩm lại theo đúng quy định của pháp luật.

3. Quyết định tái thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày Hội đồng tái thẩm ra quyết định.

Nơi nhận:

- Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng;
- Tòa án nhân dân quận S, TP Đà Nẵng;
(02 bản, kèm hồ sơ vụ án để giải quyết sơ thẩm lại);
- VKSNDCC tại Đà Nẵng;
- Chi cục Thi hành án dân sự quận S,
thành phố Đà Nẵng;
- Các đương sự (theo địa chỉ);
- Lưu: Phòng GDKT II, HCTP, LTHS.

**TM. ỦY BAN THẨM PHÁN
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Trần Minh Tuấn